

Food Poverty Round Table: Wednesday 11th May 2022

Food Sense Wales aims to influence and impact on how food is produced and consumed in Wales, ensuring that sustainable food, farming and fisheries are at the heart of a just, connected and prosperous food system.

Katie Palmer, Food Sense Wales:

- **Food and Drink Wales Industry Board Member**
- **Director, Veg Power UK**
- **Member of WLGA Food and Fun Advisory Group**
- **Founding member of Food Policy Alliance Cymru**

Digwyddiad Bwrdd Crwn Tlodi Bwyd: Dydd Mercher, Mai 11eg 2022

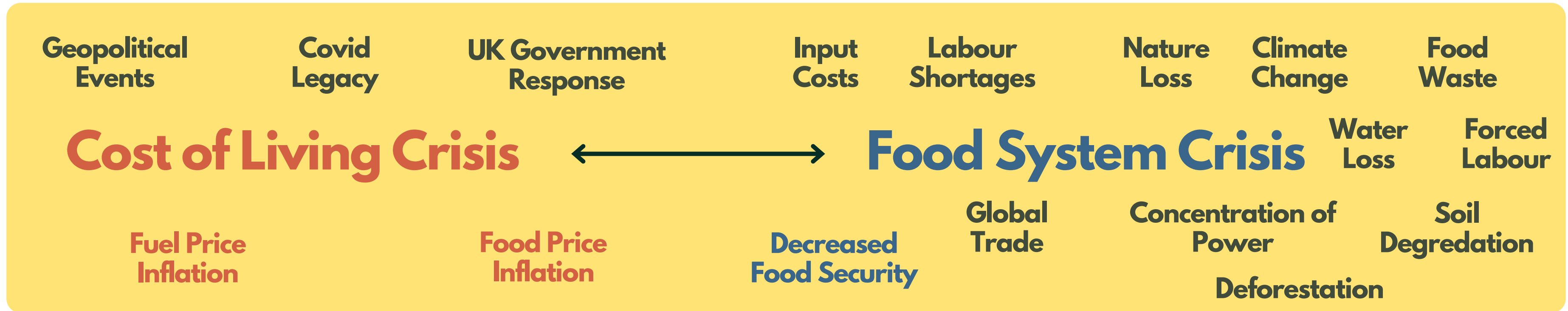
Mae Synnwyr Bwyd Cymru am ddylanwadu ac effeithio ar sut mae bwyd yn cael ei gynhyrchu a'i fwyta yng Nghymru er mwyn sicrhau bod bwyd, ffermio a physgodfeydd cynaliadwy wrth wraidd system fwyd gyfiawn, gysylltiedig a llewyrchus.

Katie Palmer, Synnwyr Bwyd Cymru:

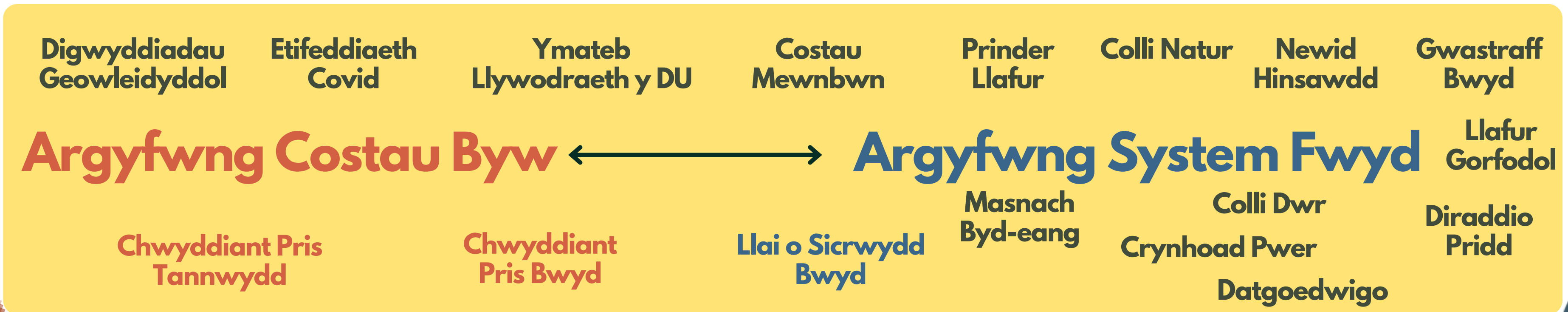
- **Aeold o Fwrdd Diwydiant Bwyd a Diod CymruFood Cyfarwyddwr, Nerth Llysiau DU**
- **Aelod a Grwp Ymgynhori Bwyd a Hwyl o CLILC**
- **Aelod sefydlu o Gynhrai Bwyd Polisi Cymru**

Food Insecurity: Two Interrelated crises

Ansicrwydd Bwyd: Dau argyfwng cydberthnasol

Put Simply....

- **Rising input costs and shortages**
- **Reduced Labour**
- **Retailer squeeze on suppliers**

- **Increased production costs**
- **Reduced production**
- **Reduced business margins & viability**

- **Reduced domestic production**
- **Increase reliance on trade**

- **Greater exposure to global shocks**
- **Reduced resilience and food security**
- **Increased contribution to climate & nature crisis**

Yn syml....

- **Costau mewnbwn cynyddol a phrinder**
- **Llai o Lafur**
- **Gwasgfa cyflenwyr archfarchnadoedd**

- **Cynnydd mewn costau cynhyrchu**
- **Llai o gynhyrchu**
- **Llai o elw busnes a hyfywedd**

- **Llai o Gynhyrchu Domestig**
- **Cynyddu dibyniaeth ar fasnach**

- **Mwy o amlygiad i siociau byd-eang**
- **Llai o wytnwch a diogelwch bwyd**
- **Mwy o gyfraniad at yr argyfwng hinsawdd a natur**

The gravity of the situation requires urgent cross Government and collaborative stakeholder action to build resilience.

Failure of co-ordinated action will result in a deepening of:

- **The Public Health Crisis – Mental and Physical ill health resulting in preventable deaths and soaring NHS Bills**
- **The Nature and Climate Crisis – further threatening our food supplies**
- **Loss of livelihoods resulting in decline of rural and coastal communities (at home and abroad), and threatening Welsh language and heritage**

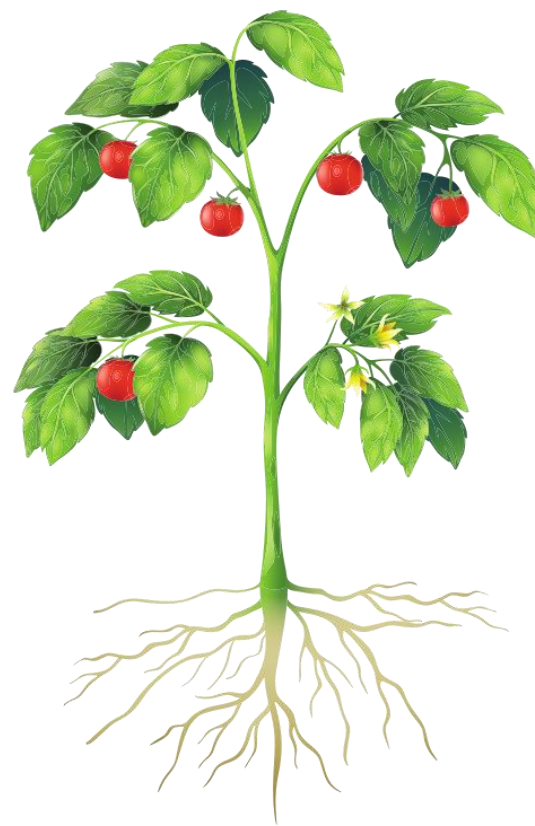
Mae difrifoldeb y sefyllfa 'n gofyn am gamau gweithredu brys ar draws y Llywodraeth a chydweithredu rhwng rhanddeiliaid i feithrin cydnherthedd.

Bydd methu â gweithredu ar y cyd yn arwain at ddyfnau'r canlynol:

- **Argyfwng Iechyd y Cyhoedd – Salwch meddwl a chorfforol yn arwain at farwolaethau y gellir eu hosgoi a Biliau'r GIG yn cynyddu'n aruthrol**
- **Yr Argyfwng Natur a Hinsawdd – yn bygwth ein cyflenwadau bwyd ymhellach**
- **Colli bywoliaeth yn arwain at ddirywiad mewn cymunedau gwledig ac arfordirol (gartref a thramor), ac yn bygwth yr iaith Gymraeg a'n treftadaeth**

Four Point Plan for helping everyone to eat well during the Cost of Living Crisis and beyond:

1. **Help struggling households and strengthen the nutritional safety net to protect children.**
2. **Urgently mobilize the Community Food Strategy to support the development of resilient and diverse local food systems.**
3. **Set out a long term plan, based on the principles of agro-ecology, to build a resilient food system for future generations.**
4. **Rebuild lost connections in the food system through education.**

Cynllun Pedwar Pwynt ar gyfer helpu pawb i fwyta'n dda yn ystod Argyfwng Costau Byw a thu hwnt:

1. **Helpu cartrefi sy'n ei chael hi'n anodd a chryfhau'r rhwyd ddiogelwch maethol i amddiffyn plant.**
2. **Rhoi'r Strategaeth Fwyd Gymunedol ar waith ar fyrder i gefnogi datblygiad systemau bwyd lleol gwydn ac amrywiol.**
3. **Gosod cynllun hirdymor, yn seiliedig ar egwyddorion amaeth-ecoleg, i adeiladu system fwyd wydn ar gyfer cenedlaethau'r dyfodol.**
4. **Ail-adeiladu cysylltiadau coll yn y system fwyd trwy addysg.**

4 Point Plan in Action: School Food Ecosystem as an example / Cynllun 4 Pwynt ar Waith: Ecosystem Bwyd Ysgol fel enghraifft

1. Help struggling households and strengthen the nutritional safety net:

Free tasty and nutritious school meal for every child, ensuring those most in need receive the provision as soon as possible

2. Urgently mobilize the Community Food Strategy:

Build local supply chain capacity to supply schools with sustainably produced food

3. Set out a long term plan to build a resilient food system for Wales:

Revise food in schools standards in line with the Eatwell Guide, local production capability, climate change commitments and the economic contract

4. Rebuild lost connections in the food system through education:

Build on, connect and amplify existing initiatives by bringing together stakeholders to co-create a ground breaking food curriculum for Wales.

1. Helpu cartrefi sy'n ei chael hi'n anodd a chryfhau'r rhwyd diogelwch maethol:

Cinio ysgol blasus a maethlon am ddim i bob plentyn, gan sicrhau bod y rhai mwyaf anghenus yn derbyn y ddarpariaeth cyn gynted â phosibl

2. Rhoi'r Strategaeth Fwyd Gymunedol ar waith ar fyrder:

Meithrin gallu'r gadwyn gyflenwi leol i gyflenwi ysgolion gyda bwyd wedi'i gynhyrchu'n gynaliadwy

3. Gosod cynllun hir dymor i adeiladu system fwyd gydnerth i Gymru:

Adolygu safonau bwyd mewn ysgolion yn unol â'r Canllaw Bwyta'n lach, y gallu i gynhyrchu lleol, ymrwymadau newid hinsawdd a'r contract economaidd

4. Ailadeiladu cysylltiadau coll yn y system fwyd trwy addysg:

Adeiladu ar fentrau presennol, eu cysylltu ac ymhelaethu arnynt drwy ddod â rhanddeiliaid ynghyd i gyd-greu cwricwlwm bwyd sy'n torri tir newydd i Gymru.